

"Sen valideynine hürmet etmezsen, senin evlâdın dahi sana hizmet etmeyecektir." Birinin kusuru tüm nesline mi sirayet edecek, açıklar mısınız?

Kader-i İlahî, neticesi itibariyle çirkinlikten münezzehtir olduğu gibi, sebebler itibariyle de zulümden ve kusurdan münezzehtir. Çünkü kader hakikî sebebe bakıp adalet eder, insanlar zahirî sebeblere baktıklarından aldanabilir ve zulme düşebilirler.

Üstad Hazretleri şöyle buyurur:

"Hem nasıl kader-i İlahî, netice ve meyveler itibarıyla şerden ve çirkinlikten münezzehtir. Öyle de illet ve sebep itibarıyla dahi, zulümden ve kubuhtan mukaddestir. Çünkü, kader hakikî illetlere bakar, adalet eder. İnsanlar zahirî gördükleri illetlere hükümlerini bina eder, kaderin ayn-ı adaletinde zulme düşerler. Meselâ, hâkim seni sirkatle mahkûm edip hapsetti. Halbuki sen sârik değilsin. Fakat kimse bilmez gizli bir katlin var. İşte, kader-i İlahî dahi seni o hapisle mahkûm etmiş. Fakat kader, o gizli katlin için mahkûm edip adalet etmiş. Hâkim ise, sen ondan masum olduğun sirkate binaen mahkûm ettiği için zulmetmiştir. İşte, şey-i vâhidde iki cihetle kader ve icad-ı İlahînin adaleti ve insan kisbinin zulmü görüldüğü gibi, başka şeyleri buna kıyas et. Demek, kader ve icad-ı İlahî, mebde ve müntehâ, asıl ve fer', illet ve neticeler itibarıyla şerden ve kubuhtan ve zulümden münezzehtir." (26.SÖZ)

Kader bir şeye hükmetmiş ise bu hüküm her bakımdan âdildir, zulümden münezzehtir ve çirkinlikten arîdir. İnsan bu hükmün güzelliğini tam ihata edip göremediği için, bazı noktalarını çirkin telakki edebilir. İnsanın idrak edememesi o hükmün temizliğine ve güzelliğine hâlel vermez.

İnsanoğlu bazen çok zahir bir güzelliğin bile farkına varamıyor. Hal böyle iken, kaderin gizli sırlarını, adil hükümlerini bütün cihetleri ile anlaması mümkün değildir.

Bir evlat, anne babasına nasıl muamele ederse, kendi evlatlarından öyle muamele görür.